

ΤΕΕ

Αριθ. Πρωτ. Οικ.

ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Μ. Αλεξάνδρου 49 – 54643 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Τηλ. 2310 883170, 2310 883100
Fax 2310 883110

Πληρ: Τμήμα Επιστημονικών & Αναπτυξιακών Θεμάτων
Ελένη Δουλιέρογλου
Τηλ. : 2310 883192
e-mail: tee_thess@tee.gr

Προς
τον Πρόεδρο του ΤΕΕ
κ.Γιώργο Στασινό
e-mail: president@central.tee.gr,
gramproedrou@central.tee.gr

Θέμα: Επιστημόσεις επί του Οδηγού Εφαρμογής για τη Δράση «ΕΞΥΠΝΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ».

Συνάδελφε Πρόεδρε,

Μετά και τη συμμετοχή σου στη συνεδρίαση της Μόνιμης Επιτροπής (ΜΕ) Ανταγωνιστικότητας-Επιχειρηματικότητας-Καινοτομίας του ΤΕΕ/ΤΚΜ, αποστέλλουμε ορισμένες επιστημόσεις, όπως διαμορφώθηκαν από τη ΜΕ σχετικά με τη Δράση, σε συνέχεια και της 3^{ης} τροποποίησης του Οδηγού Εφαρμογής και της παράτασης που δόθηκε.

Είμαστε στη διάθεσή σου για κάθε διευκρίνιση.

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς

Για το ΤΕΕ / ΤΚΜ
Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Τσακούμης

Κοινοποίηση
-Περιφερειακά Τμήματα ΤΕΕ
Εσωτερική διανομή
ΤΕΕ(Χρ.Αρχείο,ΤΕΑΘ,ΜΕΑνΕΚ)

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

1) Βασικός παράγοντας για την υποβολή ποιοτικών και ολοκληρωμένων αιτήσεων χρηματοδότησης είναι η ορθή ενημέρωση των υποψήφιων δικαιούχων επί του περιεχομένου του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης, μέσω κατάλληλων ενεργειών από τους αρμόδιους φορείς υλοποίησης της Δράσης, εν προκειμένω, ΤΕΕ και ΟΕΕ.
Για τον παραπάνω λόγο, σχετικά με τη διαδικασία ενημέρωσης και εξυπηρέτησης των υποψήφιων δικαιούχων προτείνουμε :

- Την προσθήκη σχετικού banner της δράσης «Έξυπνη Μεταποίηση», ή ακόμη και του λογότυπου «ΕΛΛΑΔΑ 2.0» σε εμφανέστερο σημείο, προς ευκολία του χρήστη, στη σχετική σελίδα του διαδικτυακού τόπου του ΤΕΕ και του ΟΕΕ. Επιπλέον η δημιουργία ειδικής ιστοσελίδας για τη συγκεκριμένη δράση, με όλο το αναγκαίο υλικό, όπως αντίστοιχα συμβαίνει με τα αντίστοιχα προγράμματα του ΕΠΑνΕΚ/ΕΣΠΑ 2014-2020 που διαχειρίζονται οι φορείς ΕΥΔ-ΕΥΤΑΚ, ΕΦΕΠΑΕ, κ.λ.π. θα βοηθούσε στην παραπάνω κατεύθυνση.
- Στην ιστοσελίδα της Έγκρισης αρχείου Συχνών Ερωτήσεων – Απαντήσεων της Δράσης, προτείνεται να προστεθεί η σχετική σημείωση πως για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται με διατύπωση έγγραφου ερωτήματος στο Τ.Ε.Ε. και αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στην ηλεκτρονική διεύθυνση tee.exypni.metapoiisi@central.tee.gr
- Το ΤΕΕ σε συνεργασία με το ΟΕΕ να προχωρήσει άμεσα, εφόσον είναι δυνατό, στην οργάνωση εκδηλώσεων.

2) Το περιεχόμενο του Οδηγού της Δράσης (προϋποθέσεις συμμετοχής, αξιολόγηση, υποβολή, παρακολούθηση, κ.λ.π.) σχεδόν ταυτίζεται πλήρως με τις διαδικασίες και τα προγράμματα ενίσχυσης της Επιχειρηματικότητας του ΕΠΑνΕΚ. Ωστόσο, στα εν λόγω προγράμματα έχουν εκδοθεί για τα αντίστοιχα ζητήματα που αναφέρονται στον παρόντα Οδηγό Εφαρμογής ειδικές εγκύκλιοι και αποφάσεις οι οποίες κατά τη γνώμη μας θα πρέπει αντίστοιχα να διερευνηθεί η ισχύς τους και στην παρούσα Δράση, για την διευκόλυνση των Δικαιούχων αλλά και των ελεγκτών.

3) Σύμφωνα με τον Οδηγό Εφαρμογής η παρακολούθηση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των ενταγμένων έργων θα πραγματοποιείται από όργανο ελέγχου ενώ επίσης θα υπάρχει έγκριση της έκθεσης επαλήθευσης/πιστοποίησης από ανώτερο όργανο του ΤΕΕ.

Δεδομένου ότι, το φυσικό αντικείμενο των επενδύσεων απαιτεί τεχνική εξειδίκευση και γνώση, άρα ενισχυμένο ρόλο του ΤΕΕ, θεωρούμε σκόπιμο το ανώτερο όργανο πιστοποίησης του ΟΕΕ να πλαισιώνεται και από μηχανικούς.

4) Σχετικά με συγκρότηση των Επιτροπών Αξιολόγησης και Παρακολούθησης με ορισμό των μελών της από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, θεωρούμε ότι τα μέλη της Μόνιμης Επιτροπής Ανταγωνιστικότητας-Επιχειρηματικότητας του ΤΕΕ/ΤΚΜ θα μπορούσαν να υποστηρίξουν το έργο τους. Σημειώνεται ότι τα μέλη της ΜΕ διαθέτουν τεράστια εμπειρία και τεχνογνωσία σε θέματα αξιολόγησης, διαχείρισης και παρακολούθησης έργων μεταποίησης.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

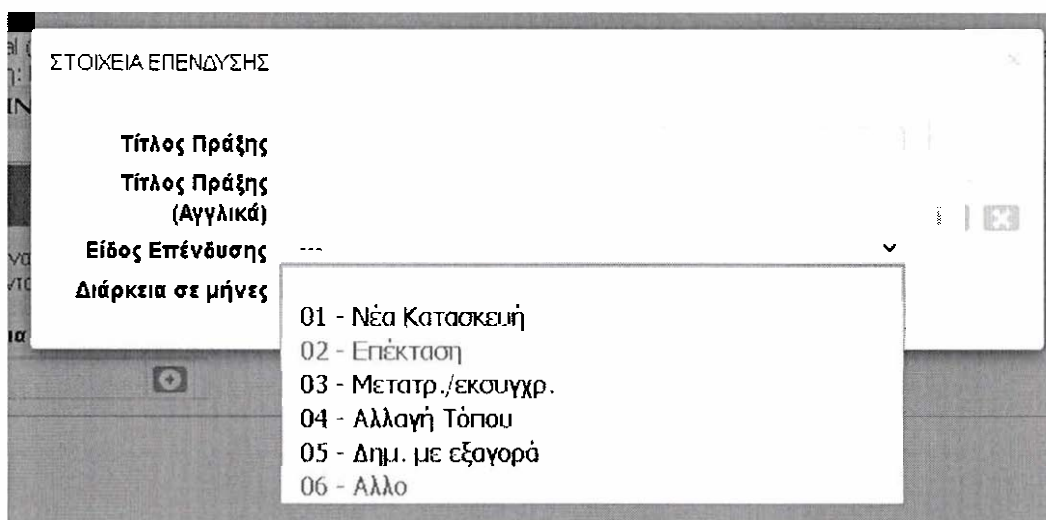
- 5) Απαιτούμενη προϋπόθεση παραλαβής των έργων αποτελεί η τήρηση της προσβασιμότητας των ΑμεΑ. Για την παραπάνω προϋπόθεση θα πρέπει να αποσαφηνισθεί εάν η εν λόγω υποχρέωση εξαρτάται από τη φύση και το είδος των δαπανών, όπως αναφέρεται στους κανονισμούς χρηματοδότησης μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ για το ΕΣΠΑ 2021-2027 ή ισχύει ανεξαρτήτως του είδους των δαπανών του έργου. Π.χ. σε περίπτωση που οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου αφορούν γραμμές παραγωγής για τις οποίες δεν υπάρχει σχετικό πλαίσιο προσβασιμότητας, τίθεται το ερώτημα πως θα τηρείται η υποχρέωση προσβασιμότητας των ΑμεΑ. Επισημαίνεται ότι στο έντυπο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης ο υποψήφιος απαντά σε ερωτήματα για τις υφιστάμενες υποδομές (ηλεκτρονικές, φυσικές, κ.λ.π) προσβασιμότητας που διαθέτει, ενώ επίσης στην Υ.Δ. που υπογράφει στα δικαιολογητικά υποβολής αναφέρει ότι δεσμεύεται να μεριμνήσει για την ύπαρξη σχετικών υποδομών.
- 6) Δεδομένου ότι κεντρικός στόχος της Δράσης είναι η ένταξη επενδύσεων που αφορούν στην επιτάχυνση της βιομηχανικής μετάβασης μέσω της ψηφιοποίησης των επιχειρησιακών και παραγωγικών λειτουργιών για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και τη δημιουργία μιας ανθεκτικής βιομηχανίας, είναι χρήσιμο να υπάρξουν συγκεκριμένα παραδείγματα που να διευκολύνουν στην κατανόηση των δαπανών προκειμένου να αποφευχθούν αιτήσεις που αποτελούν έναν απλό παραγωγικό εκσυγχρονισμό της επιχείρησης και επιπρόσθετα μη τήρησης της επιλεξιμότητας του Καν. 651/2014.
- 7) Σύμφωνα με τον Οδηγό της Δράσης «Οι επιχειρήσεις που εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης κλπ)». Η εν λόγω απαγόρευση αποτελεί κριτήριο επιλεξιμότητας on/off στην αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησης. Ωστόσο θα πρέπει να διευκρινισθεί εάν και η «μητρική» εταιρία «franchisor» είναι επίσης μη επιλέξιμη.
- 8) Στην Υπεύθυνη Δήλωση στο Παράρτημα 7, στο σημείο 6, αναφέρεται ότι «Ο επιχειρηματίας/νόμιμος εκπρόσωπος δεσμεύεται ότι η επιχείρηση έχει και θα εξακολουθήσει να έχει την ιδιότητα της Μικρομεσαίας Επιχείρησης, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. (ΕΕ) 651/2014». Ως εκ τούτων, τίθενται τα παρακάτω ερωτήματα:
- Ποιοι λόγοι υπαγορεύουν την εν λόγω δέσμευση.
  - Απαγορεύεται ή όχι η επιχειρηματική ανάπτυξη της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου της που την καθιστά μεγάλη επιχείρηση.
  - Η εν λόγω δέσμευση ισχύει και στο πλαίσιο των μακροχρόνιων υποχρεώσεων μετά την αποπληρωμή της ενίσχυσης;
- 9) Στο Παράρτημα 12 για το θέμα περί μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης, αναφέρεται ότι για τη διενέργεια του ελέγχου απαιτείται η έκθεση συμβούλου/μηχανικού από την οποία προκύπτει σαφώς και αιτιολογημένα η συμμόρφωση του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία. Κρίνεται επιβεβλημένο να υπάρξουν άμεσα σχετικά υποδείγματα ελέγχου, καθώς και το απαιτούμενο περιεχόμενο της έκθεσης , προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα ανομοιογένειας.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

- 10) Σχετικά με το κριτήριο ON/OFF Νο 6, περί μη πτώχευσης/ εκκαθάρισης/..προβληματικής επιχείρησης και ειδικότερα για το ζήτημα της προβληματικής επιχείρησης έχουν εκδοθεί σαφείς οδηγίες από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων οι οποίες εφαρμόζονται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 και του Αναπτυξιακού Νόμου και είναι χρήσιμο να τις γνωρίζουν και οι αξιολογητές.
- 11) Στο Παράρτημα 7 «Β' ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΕΤΑΙ ΑΠΟ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ Ν.Π.» Η εν λόγω δέσμευση παρουσιάζει τα εξής ζητήματα :
- Στις προϋποθέσεις συμμετοχής αναφέρεται στη μη υποβολή πέρα της μίας αίτησης ανά ΑΦΜ επιχείρησης και όχι ανά ΑΦΜ εταιρού. Στα δε αξιολογικά κριτήρια δεν υφίσταται ως προϋπόθεση αξιολόγησης (κριτήρια On/Off).
  - Να διευκρινισθεί εάν η υπογραφή από όλους τους εταίρους αναφέρεται όταν οι εταίροι/μέτοχοι είναι και φυσικά πρόσωπα ή μόνο νομικά πρόσωπα.
- 12) Στο κριτήριο Αξιολόγησης Α1 «Μεταβολές στην διαφορά εκροών –εισροών» δεν πρέπει από τις εισροές να αφαιρείται το σύνολο των εκροών και να μην υπάρχει εξαίρεση των παγίων στοιχείων που αποκτήθηκαν τόσο από το εσωτερικό, όσο και ως ενδοκοινοτικά αγαθά. Με αυτό το δείκτη, όπως υπολογίζει το κριτήριο μέχρι στιγμής, λαμβάνουν μεγαλύτερη βαθμολογία επιχειρήσεις οι οποίες δεν επενδύουν σε πάγια. Το κριτήριο Α.1 (έτσι όπως διαμορφώνεται επί του παρόντος) δεν αποτελεί απόδειξη υγιούς / αναπτυσσόμενης εταιρίας, εφόσον παίρνουν βαθμό όσοι δεν επένδυσαν τα τελευταία έτη.
- 13) Σχετικά με το το LEASING, θα πρέπει να αποσαφηνισθεί εάν είναι υποχρεωτικό η σύμβαση Leasing να έχει ολοκληρωθεί εντός λήξης του έργου και να περάσει η κυριότητα στον Δικαιούχο ή η διάρκεια της σύμβασης μπορεί να υπερβαίνει τα δύο έτη και στη διάρκεια υλοποίησης του έργου θα είναι επιλέξιμα μόνο τα μισθώματα που έχουν καταβληθεί με την κυριότητα να εξετάζεται με τη λήξη της σύμβασης εφόσον μάλιστα είναι εντός της τριετίας τήρησης και παρακολούθησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του Δικαιούχου. Επισημαίνεται ότι στις σελ. 135-136 (Παράρτημα 8) στην κατηγορία «2. Δαπάνες προμήθειας εξοπλισμού παραγωγικού εξοπλισμού», στο παραδοτέο Νο 6 αναγράφει «Αντίγραφο της σύμβασης Leasing με πρόβλεψη η κυριότητα των ειδών να περιέλθει στο φορέα της επένδυσης με τη λήξη του LEASING ενώ στο παραδοτέο Νο 7 αναγράφει «Κυριότητα στο φορέα της επένδυσης». Αντίστοιχα με τα παραδοτέα του εργαστηριακού εξοπλισμού.
- 14) Το Παράρτημα 8 προτείνεται να μετονομαστεί σε «ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ» προκειμένου να διευκολύνεται το έργο των ελεγκτών όταν για ορισμένες περιπτώσεις θα απαιτούνται επιπλέον των αναγραφόμενων παραδοτέα για την επιλεξιμότητα, το εύλογο και την πιστοποίηση μίας δαπάνης αποφεύγοντας με τον τρόπο αυτό τυχόν ενστάσεις από μεριάς των Δικαιούχων.
- 15) Στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) στην αίτηση χρηματοδότησης προτείνεται να υπάρξουν οι εξής διορθώσεις :
- Να υπάρξει έλεγχος ορθότητας/απαγόρευση να δηλώνονται ΚΑΔ μη επιλέξιμοι ως ΚΑΔ επένδυσης.

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

- Στην καρτέλα 4.1 «Στοιχεία επένδυσης», οι επιλογές που εμφανίζονται συνιστάται να είναι πιο σαφείς προκειμένου ο χρήστης να επιλέγει το ορθό Είδος Επένδυσης. Π.χ. η επιλογή «Άλλο» είναι γενικόλογη χωρίς ο χρήστης όταν την επιλέγει να περιγράφει το «Άλλο», η επιλογή Δημ. με Εξαγορά πρέπει να αποσαφηνίζει την έννοια «Δημ.», ενώ και η επέκταση θα πρέπει να αποσαφηνίσει εάν αφορά επέκταση κτηριακή ή/και παραγωγική.

- Στην καρτέλα 6.2 «Πίνακας Αδειών» ζητείται να δηλωθεί εάν υπάρχει Άδεια Εγκατάστασης ή τροποποίηση αυτής. Οι επιλογές που εμφανίζονται είναι μόνο «ΝΑΙ»/«ΟΧΙ» ενώ θεωρούμε ότι πρέπει να προστεθεί και η επιλογή «ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ», όπως συμβαίνει πχ στις οργανωμένες ΒΙ.ΠΕ.